

TABIAT GÜNLÜĞÜ: MİMOZA “SARI ÖĞLENİM”

İsmail Karakurt

- Şubatın sonu olmasına rağmen ilkyaz bütün sesleriyle patlamaya başladı.

Tabiatta her zaman gürül gürül akan başka bir canlılığın yanı sıra, herkesin kalbinde ve boğazında çözmek istediği eski bir düğüm vardır. Ben kendimdeki o düğümü çözmek için Adalar’a gideceğim. Nâsılsa gezmeyi de seviyorum. Kanat sesleri ve deniz neşe kaynağıdır. Vapurdan denizi seyrederek martılara ve balıklara şiirler okuyacağım. Hele “O gün gelsin neşemiz tazelensin de gör.”.

İlkyaz, çiçekli bir dal için yola düşenlerin mevsimidir. Öncesinden farklı şehirlerde ve mekânlarda gördüğüm mimozayı birkaç yıldır her çiçek açış mevsiminde görmek ve sevmek için artık Adalar’a gidiyorum. Bugün de kendimi yollara vurdum. Otobüslere, metroya ve vapura bindim. Vapura biner binmez bir Rumeli türküsü dolandı dilime, mırıldanıyorum: *Bulut gelir seher ile/Çiçek açar bahar ile*. Ardından söz verdiğim gibi martılara ve balıklara şiirler okurken bir yelkenli öyle yakına geliyor ki gerilen iplerinin gıcirtısını işitiyorum. Şiir okumayı bırakıyorum. Hesap yapıyorum. Tam bir yıl geçmiş Adalar’a gelmeyeli. Birazdan Heybeliada ama ben Büyükkada’da ineceğim. İskeleden başladım tepeye doğru yürümeye. Yol boyu bitkiler, ağaçlar, otlar, çiçekler, kuşlar kısacası tabiatta üzerine sakince düşüneneceğimiz bir şeyler var. Mesela sessizlik, her insanın kendisi için bir sonraki adımı atmasını ve gerçekten sahiplenmesini sağlıyor. Evlerin beyazlığı ve bahçelerin yeşilliğinin yanından geçiyorum. Yürüyeceğim mesafeye aldırış etmeden şu ışığa bayılıyorum. Duru, açık bir gün. Tek olumsuzluk belki de biraz rahatsızlık veren lodos. Tabiatı, ışığın güzelliğinde bir dil olarak görüyorum; dünyanın her yerinde konuşabileceğimiz çok güçlü bir dil. Sessiz, önünden geçtiğim salıncak lodosta kımıldıyor. Aslında bu da bir dil. Çünkü tepeye doğru giderken sadece kendi dilimle ve hayallerimle beraber etraftaki her bir

nesnenin diliyle de yürüyordum. Güzden kalmıştı çağrıştırdığı bir hatırayla önüme düşen yaprak. Hatıralardan bir göz açılmıştı, hatıralardan bir şeyi görüyordum. Farkında olmadan Hüseyin'le birlikte okulun bahçesinden sınıfa doğru yürüdüğümüz zamanlar çıkıp geliyor. Gidenlerin varlığı hep içimizde ve kendiliğinden akan zamanın içinde kalıyor. Zamanın hangi sınırlarından geçerse geçelim, hayatımızın geri kalanında yahut unuttuğumuzu sandığımız anda bile onları içimizde taşıyoruz.

Eskilerin tabiriyle arayış heyecanı bir aşktır. Belki bu arayış aşkından dolayı hayata hiçbir zaman kara yıkıntı olarak bakmadım. Biliyorum içimde bir şeylerin değiştiğini ama her şeye rağmen arayarak yaşamayı seviyorum. Geçmiş kazıyarak aramayı da. Şu an belleğim, geçmişteki bazı şeylerin fotoğrafını çekip getiriyor gözümün önüne. Sınıfa her girişinde okuduğun şiirlerdeki sesin hâlâ dolaşıp duruyor aramızda. Ne çok severdin, *“Mektebim, sınıflarım, oturduğum sıralar.../Yalnız hatırlamak, hatırlamak istiyorum/ Nerde kaldı sevgilim, seni ilk öptüğüm gün/ Rengine doymadığım o sema/ Ahengine kanmadığım o ırmak/ Bırakıp her şeyi nereye gidiyorum?”* dizelerini okumayı.

Yıllara sinmiş birkaç damla gözyaşı karışıyor oyuk içimin iç çekişine, imgesi ve hatırası öyle etkileyici ki! Geçmiş zaman şimdiki zamanla iç içe geçiyor. Bir an bakışım, diğer otlar gibi yolun kıyısında yatan ıslak hindibalara kayıyor. Hatırlamak acı verse de belleği kazıyıp geliyor kişi tarihinin birer parçası ve ağlatma talimatı hatıralar. Ziya Osman Saba şiirinin ardından *“herkes bir şey buluyor/ ben mimozayı buldum”* diye başlayan kendi şiirini okurdun bütün içtenliğiyle. Bir vird gibi *“sen olmasaydın/ bu şiiri yazmazdım”* mimoza tekrarlarını nasıl unutturum? Mimoza diye bir ağacın varlığını ilk kez o zaman öğrenmiştim. Kendi şiirini okumadan önce sınıfın dikkatini toplamak için Ziya Osman'dan okumayı eksikliğini duyduğumuz bir şey gibi seçmesi yok muydu? Hele o durumunun saflığına ve anlatımına tatlı bir muziplik katarak kendinden övgüyle bahsetmesi? *Arkadaşlar şiir yazmak kadar, şiir dinlemek de bir görgü istiyor, bu zaten sadece sizde var.* Sonrası malum. Kısa bir gülüşme anı sessizliğiyle gelirdi. Sanırım bu sözün sıcaklığında kimseyi kırmamak için yüzündeki gülümsemenin bütün hakikati ve gönle akan ses tonuyla okumaya başlardın şiiri. Sesindeki akış, ilkyaz göğüne uzanan ağaçların dallanıp budaklanmalarının çiçek gösterisine dönüşmesi gibiydi. İnce fırça, gönül almak ve şiiri dinletmek sana yakışırdı. O gün de öyle yapmıştın. Mevsimlerin bütün renklerini, üzerimizde bıraktığı dip etkiyi ateşliyordu sesin. Bunu bilerek yapıyor ve çok seviyordun. Anıların açtığı bu gözden beni bir ses uzaklaştırdı. Neyin sesi miydi?

Geçen yıl gelip sevdiğim aynı mimoza ağacı gözükünce seviniyorum, önünde duruyorum. Sarı topçuklar, küpeler, kolyeler ve iplikler dolu dallarına dokunarak seviyorum. Sarı ve yeşil kaynaşması, inanılmaz bir zarafet. Çiçekçe de acaba neyin imgesidir mimoza, çiçeğine hangi anlam yüklemiştir? Sorunu güzel bir düşten uyandırır gibi bir ses böldü. Düşümü böldüğü için alındım doğrusu. Başımı çevirdim. Mimosanın hemen yanı başında ötekilerden farklı

gövdesiyle bir okaliptüs. Dallarıyla göğü bölen ağacın arkasına dolanırken gördüğüm bir kirpi hızla gür otların arasında kayboldu. Buraya kim, niye diktiyse bu okaliptüsü? Aşağı yukarı mimozayla aynı günlerde çiçek açmış dallarında şen şakrak dolaşan bir Arap bülbülü. Sanki yüreğinde tüm yeryüzünün en güzel sesleri toplanmış. Sesi, dalların hareketiyle titreyen bir zar tesirindeydi. Nabzımda uçurumlar uğulduyor. Hatıralar düşlerimizi bile bölen bir ihtilal havasında. Hatıraların sayfalarına bir kez daha acı veren bir dal mimoza düşüyor. Sarı topçuklarla bir fırtına kopuyor içimde. Serçeler üşüyor. Güpegündüz göğün boşluğundan yıldızlar kayıyor. Beni başka bir duygu titreşiminde yakaladı. Bülbülün aynı sıklıkla tekrar ettiği sesin eşliğinde mimozaya bir kez de şairlerin baktığı yerden bakıyorum. Çünkü onların baktığı yer, sadece kendi işlerine yoğunlaşmış sıradan insanlardan daha yakın, can alıcı ve zihin açıcıydı. Eğer bir insanda o göz/bakış yoksa kendi hâlinde saf güzelliğiyle salınan bu mimoza ağacına ve çiçeklerine kavuşmak anı bana hep anlatılamaz geliyor. Bunu karşımdaki şu çılgın ve şen kahkaha mimoza ağacına da söylüyorum.

Lodosun yere düşürdüğü birkaç küçük sarı topa basmadan mimoza ağacının gövdesine ve kabuğunun ayrıntılarına bakıyorum. Bu aralıkta mimozalar ruhuma değdikçe değişiyor. Anladım ki mimozalar, insanın içindeki inatçı yaşam arzusunu kıskırtsa da sen bir mimoza çiçeği kısılgında yaşadın ve gittin. Oysa ne çok severdin mimozaları! Palandöken eteklerinden bir mayıs kuşluğu bizi bırakıp gideli tam yirmi iki mimoza yılı geçti. Keşke yaşamak serüveninde hâlâ günlerin mimozalar gibi her daim şen olaydı! Yıllar önce sana adadığım şiirde, “*Her şey bahane, susuz kalması Mimoza’nın da*” demiştim. Ayrıca senden sonra “Cağaloğlu’nda Tek Mimoza” adlı şiirimi yazdım hem de bu günlüğünü. Benim için mimoza Hüseyin Alacatlı’dır. Sizin de hayatınızda ağaçların hatırlattığı dostlarınız var mı?

İlkyaz geldi. Mimozalar dallı budaklı çiçekler açtı. Çiçekli dallarını insafsızca kırıp çiçekçilerde, sokaklarda satanlar çoğaldı. Bazen önünden geçtiğim çiçekçi tezgâhlarında mimozanın sarı toplarını gördükçe üzülüyorum. Bu, hiç iyi bir şey değil. Canım ağacın geleceğini tehlikeye sokuyorlar. Şu soruyu milyon kere kendime sormadan geçemiyorum: Biz neden güzel gördüğümüz her şeyi kırıp kesiyoruz?

İskele civarında yere düşmüş birkaç mimoza dalı. Belki bir çingene çiçekçinin kovasından ya da kaçak göçek dal kıran birilerinden. Bir süre masamdaki vazoda yerini aldı. Kurudu. Sarı toplarını dallardan ayırdım. Güzel bir şişede hâlâ saklıyorum.

Üzgünüm, beni affeyesin yeryüzünün sarı öğleni!